

महाराष्ट्र आंतरराष्ट्रीय शिक्षण मंडळाची
स्थापना करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: शैगुवा-२०१७/प्र.क्र.१५२/१७/एसडी-६
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय (विस्तार), मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक:- ०२ जानेवारी, २०१८

वाचा -

- १) शासन निर्णय क्रमांक: शैगुवा - २०१६/(२९/१६)/ एसडी-६,
दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०१६
- २) शासन निर्णय क्रमांक: शैगुवा - २०१७/(१५२/१७)/ एसडी-६,
दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१७

प्रस्तावना -

महाराष्ट्र प्रगतशील राज्य असून राज्यातील शाळा आंतरराष्ट्रीय शैक्षणिक मानके प्राप्त करणाऱ्या शाळा असाव्यात तसेच राज्यातील मुलांना आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे उत्तम शिक्षण देण्यासाठी याबाबत शासनाने दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी आंतरराष्ट्रीय शैक्षणिक दर्जाच्या १०० शाळा राज्यात पहिल्या टप्प्यात निर्माण करणेबाबतचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे. यानुसार शासन निर्णय दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१७ नुसार आंतरराष्ट्रीय शैक्षणिक दर्जाच्या शाळा निर्माण करण्यासाठी निकष निश्चित करण्यात आले आहेत.

राज्यात आंतरराष्ट्रीय शैक्षणिक दर्जाच्या १०० शाळा निर्माण करण्याच्या प्रक्रियेमध्ये पहिल्या टप्प्यात राज्यात आंतरराष्ट्रीय शैक्षणिक दर्जाच्या शाळा कशा असतील याचे उत्तम उदाहरण राज्यासमोर ठेवतील अशा १० आंतरराष्ट्रीय शाळा निर्मिती करण्यात येत असून या शाळा प्रत्येक विभागामध्ये निर्माण करण्यात येतील. या शाळा त्या विभागासाठी मार्गदर्शक म्हणून काम करतील अशा शाळांना “ओजस शाळा” असे संबोधण्यात येईल. आंतरराष्ट्रीय शाळांना महाराष्ट्र विद्या प्राधिकरणाच्या आंतरराष्ट्रीय गुणवत्ता कक्षाकडून मार्गदर्शन आणि सहकार्य मिळेल.

ओजस आंतरराष्ट्रीय शाळा त्यांच्या परिसरातील इतर ९ आंतरराष्ट्रीय शाळांना आंतरराष्ट्रीय शाळा दर्जा प्राप्त करण्यासाठी मदत करतील. या ९ शाळा “तेजस” आंतरराष्ट्रीय शाळा म्हणून ओळखल्या जाणार आहेत.

राज्यात निर्माण करावयाच्या आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या शाळांमध्ये होणारे अध्ययन-अध्यापन आंतरराष्ट्रीय मानकांप्रमाणे असणे आवश्यक असून, याकरिता शैक्षणिक दृष्ट्या पुरेसे स्वातंत्र्य व स्वायत्तता मिळणे गरजेचे आहे. या पार्श्वभूमीवर राज्यात या शाळांच्या संलग्नतेकरिता आंतरराष्ट्रीय शिक्षण मंडळ स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

राज्यातील आंतरराष्ट्रीय शाळांच्या संलग्नतेकरिता महाराष्ट्र आंतरराष्ट्रीय शिक्षण मंडळ (MIEB) असे नवीन बोर्ड स्थापन करण्यात येत आहे. महाराष्ट्र आंतरराष्ट्रीय शिक्षण मंडळ स्थापन करण्याकरिता पुढीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येईल.

१) **संस्था नोंदणी अधिनियम, १८६० अंतर्गत नोंदणी** - सदर मंडळाची संस्था नोंदणी अधिनियमांतर्गत नोंदणी करण्यात येईल.

२) **समिती** - या आंतरराष्ट्रीय शिक्षण मंडळांतर्गत खालील प्रमाणे समित्या स्थापन करण्यात येत आहेत.

१. स्थायी समिती
२. नियंत्रक आणि व्यवस्थापन समिती
३. प्रकल्प व्यवस्थान कक्ष
४. अभ्यासक्रम कार्यबल गट
५. मूल्यमापन कक्ष
६. प्रशिक्षण आणि विकास गट
७. गुणवत्ता कक्ष

३) **रचना** - या आंतरराष्ट्रीय शिक्षण मंडळा अंतर्गत येणाऱ्या शाळांची रचना पुढीलप्रमाणे राहिल.

१. शिशुवर्ग ते इयत्ता २ री (वय वर्ष ४ ते ८)
२. इयत्ता ३ री ते इयत्ता ५ वी (वय वर्ष ९ ते ११)
३. इयत्ता ६ वी ते ८ वी (वय वर्ष १२ ते १४)
४. इयत्ता ९ वी ते १० वी (वय वर्ष १५ ते १६)
५. इयत्ता ११ वी ते १२ वी (वय वर्ष १६ ते १८)

४) **माध्यम** - या मंडळामार्फत चालवण्यात येणाऱ्या शाळा सध्या राज्यात असणाऱ्या इंग्रजी, मराठी, हिंदी, ऊर्दू, गुजराती, तेलगू, कन्नड, व तमिळ या भाषा माध्यमातील असतील व या शाळा टप्पाटप्प्याने निर्माण करण्यात येतील.

५) **संलग्नता** - या मंडळाला राज्यातील, परराज्यातील, परदेशातील शाळांना देखील संलग्नता देण्याचा अधिकार राहिल.

महाराष्ट्र आंतरराष्ट्रीय शिक्षण मंडळ हे स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर असेल. तथापि, आंतरराष्ट्रीय मंडळ सुरु करण्यासाठी पहिल्या वर्षासाठी अंदाजे एकूण रु. २.२५ कोटी एवढा खर्च अपेक्षित आहे. सदरचा निधी बालभारती या विभागाच्या स्वायत्त विभागाकडून उपलब्ध करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०१०३११४५१९४८२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(नंदकुमार)

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत, माहितीसाठी व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

१. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
३. मा. विरोधी पक्ष नेता, (विधान सभा/ विधान परिषद), विधानभवन, मुंबई.
४. सर्व मा. विधान सभा सदस्य/ विधान परिषद सदस्य, विधानभवन, मुंबई.
५. मा. प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा. प्रधान सचिव, पाणीपुवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा. प्रधान सचिव, नगर विकास(२) विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा. प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. मा. सचिव, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. मा. सचिव, महिला व बालविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. मा. आयुक्त शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१२. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषदा.
१३. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई.
१४. मा. मंत्री, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग यांचे यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मुंबई.
१५. संचालक, विद्या प्रधिकरण, पुणे.
१६. शिक्षण संचालक (माध्य. व उच्च माध्य.), शिक्षण संचालनालय, पुणे .
१७. शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१८. शिक्षण संचालक, अल्पसंख्याक व प्रौढ शिक्षण संचालनालय, पुणे
१९. अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे.
२०. विभागीय शिक्षण उपसंचालक (सर्व)
२१. शिक्षणाधिकारी सर्व(माध्यमिक, प्राथमिक, निरंतर)